

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	2
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	17
8.	EKLER.....	40

TABLolar

Tablo 1: 2016 Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Tablo 2: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

Tablo 4: 31.12.2016 Tarihi İtibariyle Kurumun Toplam Borcu Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci, bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md.484) içermektedir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin 2016 gider bütçesi 1.100.000.000,00 TL öngörülmüş ancak yıl içinde 250.000.000,00 TL ek bütçe yapılmış ve toplam bütçe 1.350.000.000,00 TL, yılsonunda bütçe gerçekleşmesi ise 1.297.857.009,00 TL'dir

Kurumun 2016 gelir bütçesi 950.000.000,00 TL tahmin edilmiş, yılsonunda gerçekleşen gelir ise 716.430.580,31 TL'dir

Tablo 1: 2016 Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

HESAP ADI	2016 BÜTÇE TAHMİNİ	2016 GERÇEKLEŞEN GİDER	2016 GERÇEKLEŞME ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	68.000.000,00	57.026.438,82	83
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	10.000.000,00	7.929.067,47	79
MAL VE HİZMET ALIM	403.752.885,00	367.974.944,03	91
FAİZ GİDERLERİ	25.000.000,00	64.683.385,19	258
CARİ TRANSFERLER	30.110.000,00	51.880.739,39	172
SERMAYE GİDERLERİ	480.637.115,00	675.658.478,47	140
SERMAYE TRANSFERLERİ	-	9.601.207,00	0
BORÇ VERME	32.500.000,00	63.102.748,76	194
YEDEK ÖDENEK	50.000.000,00	0,00	0
TOPLAM	1.100.000.000,00	1.297.857.009,00	118
HESAP ADI	2016 BÜTÇE TAHMİNİ	2016 GERÇEKLEŞEN GELİR	2016 GERÇEKLEŞME ORANI (%)
VERGİ GELİRLERİ	22.348.000,00	11.405.374,07	51

TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	131.644.000,00	60.545.588,17	46
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	23.085.000,00	25.467.953,34	110
DİĞER GELİRLER	522.422.000,00	509.198.756,27	97
SERMAYE GELİRLERİ	200.501.000,00	109.251.196,84	54
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	50.000.000,00	956.114,51	2
RED VE İADELER (-)		394.402,89	
TOPLAM	950.000.000,00	716.430.580,31	75

Kurumun son üç yıl bütçe giderleri incelendiğinde sermaye giderleri ve faiz giderlerini arttığı görülmektedir. Sermaye giderlerinin artış sebebinin yol yapım giderlerinden kaynaklandığı, faiz giderlerindeki artışın borçlanmadaki artıştan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 2: 2016 yılı Bütçe Giderleri Tablosu

HESAP ADI	2016
PERSONEL GİDERLERİ	57.026.438,82
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	7.929.067,47
MAL VE HİZMET ALIMLARI	367.974.944,03
FAİZ GİDERLERİ	64.683.385,19
CARİ TRANSFERLER	51.880.739,39
SERMAYE GİDERLERİ	675.658.478,47
SERMAYE TRANSFERLERİ	9.601.207,00
BORÇ VERME	63.102.748,76
TOPLAM	1.297.857.009,00

Kurumun bütçe gelirleri incelendiğinde bütçe gelirlerinin son üç yılda önemli oranda artmadığı anlaşılmaktadır. Kurum gelirleri içinde en önemli payın Diğer Gelirler hesabı içinde yer alan merkezi idare payları olduğu anlaşılmaktadır. Sermaye gelirleri de gelirler içinde önemli bir paya sahiptir. Kurumun arsa satışları bu gelir kaleminin içinde yer almaktadır.

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

HESAP ADI	2016
VERGİ GELİRLERİ	11.405.374,07
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	60.545.588,17
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	25.467.953,34
DİĞER GELİRLER	509.198.756,27
SERMAYE GELİRLERİ	109.251.196,84
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	956.114,51
RED VE İADELER (-)	394.402,89
TOPLAM	716.430.580,31

Kurumun 2016 yılı bütçesi için 150.000.000,00 TL açık tahmin edilmiş ve bunun borçlanma yoluyla finanse edilmesi karara bağlanmıştır. Yılsonu bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında bütçenin 581.430.580,31-TL açık verdiği bu açığı finanse etmek için ticari bankalardan borçlandığı görülmektedir. Kurum 2016 yılında ticari bankalardan 363.900.000,00-TL borçlandığı ve borçlanma için ticari bankalara 161.731.710,52-TL faiz ödeyeceği anlaşılmaktadır. 31.12.2016 tarihi itibariyle kurumun toplam borcu 1.343.382.327,48 TL'dir. Bu borcun dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: 31.12.2016 Tarihi İtibariyle Kurumun Toplam Borcu Tablosu

Borçlu Olunan Kurum	Anapara	Faiz	Toplam Borç Tutarı
Hazine Müsteşarlığı	12.112.042,80		12.112.042,80
İller Bankası	447.635.122,01		447.635.122,01
Ticari Bankalar	650.660.662,87	213.163.624,80	863.824.287,67
EBRD	19.810.875,00		19.810.875,00
TOPLAM	1.130.218.702,68	213.163.624,80	1.343.382.327,48

Kurum mevcut borçlarının yanı sıra cari yıldaki bütçe açıklarını finanse etmek için bankalara uzun vadeli borçlanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5' inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Birleştirilmiş veriler defteri,

Geçici ve kesin mizan,

Bilanço,

Kasa sayım tutanağı,

Banka mevcudu tespit tutanağı,

Alınan çekler sayım tutanağı,

Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

Teminat mektupları sayım tutanağı,

Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,

Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür. Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge

ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetimimiz sonucunda aşağıda belirtilen hususlar hariç denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı Tutarının Hatalı Olması

Belediyenin iştiraki olan şirketlerin kayıtlı sermayelerinin eksik muhasebeleştirildiği ve 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında hatalı gösterildiği anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "241-Nolu Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı" başlıklı 159' uncu maddesinde;

“Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

ŞİRKET ADI	KAYITLI SERMAYE TUTARI	OLMASI GEREKEN SERMAYE TUTARI	FARK
Gazi Ulaş A.Ş	30.999.601,00	29.499.498,90	-1.500.102,10
Gazibel A.Ş	1.472.500	16.472.500	15.000.000
Gazi Kültür A.Ş	4.949.000,00	7.666.000,00	2.717.000
Gazi Ağaç A.Ş	2.096.319,50	5.049.783,50	2.953.464

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına 20.670.464,00-TL eksik kayıt yapıldığı bunun yanı sıra aynı hesaba 1.500.102,10-TL fazla kayıt yapıldığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına 2016 yılında yapılan sermaye artırımları kaydedilmemiş olup, hatalı kayıtlar yapılmıştır. Şirketlerin

sermayesine ilişkin hatalı kayıtların düzeltilmesinin gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabına 2016 yılında yapılan sermaye artırımlarının kaydedildiğini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulgumuz doğrultusunda işlem yapıldığını belirtmiştir. Ancak, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin yapılacak işlemler 2017 yılında gerçekleşeceği için bulguda bahsedilen hatalar 2016 yılı mali tablolarını etkilemiş ve 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına 20.670.464,00-TL tutarında eksik kayıt yapıldığı bunun yanı sıra aynı hesaba 1.500.102,10-TL kayıt yapılmasına yol açmıştır.

BULGU 2: Toplu Taşıma İçin Kullanılan Akıllı Kart Sisteminden Elde Edilen Gelirler Hesabının Gerçeği Yansıtması

İdare ile toplu taşıma tahsilatına aracılık eden E-kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş. arasında toplu taşıma ücretlerinin toplandığı bankadaki hesap bakiyesi konusunda ihtilaf meydana geldiği anlaşılmıştır.

5216 sayılı Kanun'un 7 ve 9 uncu maddeleri ve 15.02.2006 tarih ve 23 sayılı UKOME kararı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin 17.02.2006 tarih ve 31 sayılı kararına dayanılarak toplu taşıma araçlarında ve daha sonra diğer hizmet alanlarında "Akıllı Kart" sisteminin kurulması ve işletilmesi işi E-kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş.'ye 10 yıllığına kiraya verilmiştir. Söz konusu işin süresi 05.04.2016 tarih ve 612 sayılı meclis kararıyla 45 gün uzatılmıştır.

İdare ile E-kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş. arasında imzalanan sözleşmenin "Ödemeler" başlıklı 18' inci maddesinde;

"İşletici; Toplu taşıma araçlarına monte edilen kart okuma cihazlarından gelen biniş bilgilerine göre, günlük toplam biniş bedellerinden, ihalede teklif ettiği % 2,49 oranını uhdesinde tutarak, bakiyesini takip eden iş günü taşıma şirketinin hesabına otomatik olarak havale edecektir. İşletici, teklifinde belirttiği % 2,49 işletme bedelini, akıllı kart yükleme bedeli üzerinden, günlük olarak tahsil edecektir." hükmü yer almaktadır.

Toplu taşıma ücreti ile ilgili olarak Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile E-kent

Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş. Aktif Yatırım Bankası A.Ş. ile 17.11.2009 tarihinde bir protokol imzalanmıştır.

Söz konusu Protokolün “Uygulama ve İşleyiş” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“.....

Banka, Gaziantep Şubesi bünyesinde sistemin işleyişi için gerekli olan manyetik bilet, akıllı kart pos ve akıllı kart hesaplarını açacaktır. Bu hesaplara banka tarafından işbu sözleşme kapsamında belirlenen ödemeler harici bloke konulacaktır.” denilmektedir.

Akıllı kart sisteminde iki tür kart bulunmaktadır. Kullan at kartlar (Manyetik Kartlar) E-Kent tarafından zimmet karşılığı bankaya teslim etmektedir. Banka bu kartların seri numaralarını sisteme tanımlamaktadır. E-Kent bayilere satacağı akıllı kartları bankadan satın almaktadır. Akıllı kartların satış bedeli toplamı akıllı kart hesabına alacak kaydedilir.

İkinci kart türü olan akıllı kartlarda ise bayi pos cihazına yükleme yapabilmek için Aktifbank Gaziantep Şubesi nezdinde açılan akıllı kart pos hesabına toplam yüklemek istediği değer tutarını yatıracaktır. E-Kent’in işletme komisyonu, yükleme tutarı ile % 2,49 + KDV’lik işletme oranı çarpılarak hesaplanır. Gün sonunda işletme komisyonu akıllı kart hesabından E-Kent’in bankadaki hesabına virman yapılacaktır.

Bayi tarafından yolcuların akıllı kartlarına yüklediği tutar pos üzerine yüklü değerden otomatik olarak düşülecektir. Gün sonunda yolcuların akıllı kartlarına yapılan yüklemelerin toplamı E-Kent tarafından raporlanacak ve E-Kent bu raporu bankaya gönderecektir. Gönderilen bu rapora istinaden banka, akıllı kart pos hesabından akıllı kart hesabına yüklemelerin toplamı kadar virman işlemi yapacaktır.

Kısaca özetlemek gerekirse bayi pos cihazına yükleme yapmak için bankaya para yatırmaktadır. E-Kent yatırılan bu tutar üzerinden % 2,49 komisyon almaktadır. Yolcular bayiye giderek akıllı kartlarına yükleme yapmaktadır. Yolcular kartlarına yükleme yaptıklarında bu tutar kadar bayinin bakiyesi azalır. Yolcular toplu taşıma araçlarını kullandığında akıllı kartlarından biniş bedeli otomatik olarak düşer. Gün sonunda toplu taşımayı kullanan kişiler ve bunların ödedikleri tutarlar sistem aracılığıyla tespit edilir. Sistem tarafından belirlenen günlük hasılat belediye hesaplarına aktarılmaktadır.

Herhangi bir tarihte bankada pos hesabında olması gereken para mevcudu ise bayilerin

pos cihazlarındaki bakiye ile yolcuların akıllı kartlarındaki bakiye ile satılan ama henüz kullanılmayan kullan at kartların değeri toplamı olması gerekmektedir.

Toplu Taşıma hizmetleri Belediye tarafından Gazi Ulaş'a devredildiğinden akıllı kart sistemi de 24.06.2016 tarihinde devredilmiştir. Fakat bu tarihte bankada bulunması gereken nakit konusunda belediye ile E-kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş. ihtilafa düşmüştür. Bunu üzerine şirket özel bir bağımsız denetim firmasına inceleme yaptırmıştır. Yapılan inceleme sonucunda devir tarihi olan 24.06.2016 da banka hesabında bulunması gereken tutarın 8.622.231,35-TL olması gerekirken banka hesabında 2.536.830,50-TL olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla hesapta 6.085.400,85-TL eksiklik olduğu anlaşılmaktadır.

Akıllı kart sistemi toplu taşımanın yanı sıra belediyenin hayvanat bahçesinin girişinde giriş ücretinin ödenmesinde de kullanılmaktadır. Aynı şekilde bu hesapta da tutarlar arasında bir uyumsuzluk meydana gelmiştir. Aynı bağımsız denetim firması bu hesabı da incelemiş ve inceleme sonucunda banka mevcudununun 297.847,92-TL eksik olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan bu incelemeler E-kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş. tarafından yaptırılmıştır. Belediye tarafından bu tutarların doğruluğu ile ilgili bir inceleme yaptırılmamıştır. Dolayısıyla ile bağımsız denetim firması raporu ile tespit edilen toplam 6.383.248,77-TL gelir kaydının belediye tarafından tetkiki yapılmadığı gibi, bu konuda yasal yollara da müracaat edilmemiştir.

2016 yılı Gelir hesabının 6.383.248,77-TL eksik görüldüğü bağımsız denetim firması raporuyla belgelenmiş ancak tarafımızca da bu tutarın gerçek boyutu tespit edilememiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Toplu taşıma ücretlerinin toplanması (Akıllı Kart) sisteminin kurulması ve işletilmesi işine ait 10 yıl süreli sözleşme Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile Kentek Kentsel Çözümler Elektronik Projelendirme Makine İnşaat ve Danışmanlık Ltd.Şti. arasında 30 Ekim 2006 tarihinde imzalanmış, daha sonra sözleşme hükümleri doğrultusunda ihale konusu iş E-Kent Elektronik Ücret Toplama Sistemleri A.Ş.ye devredilmiştir.

Sistemle ilgili denetimler aylık hakedişlerin düzenlenmesi sırasında gerek kontrol teşkilatında görevli personel, gerekse Mali Hizmetler Daire Başkanlığında görevli personel tarafından düzenli olarak yapılmaktadır. Söz konusu kontroller günlük ve aylık olarak yapılan rutin işlemlerdir.

Belediyemiz tarafından işlemlerin denetimi için çeşitli tarihlerde girişimlerde bulunulmuştur. Bunlardan biri de 28.10.2015 tarih ve 1486 sayılı Encümen Kararı ile 10 yıllık ihale süresinin bitiminden önce işin başlangıç tarihinden itibaren devir tarihine kadar yapılan tüm işlemlerin ve Aktif Katılım Bankası nezdinde bulunan ortak hesapları da içerecek şekilde incelenmesini yapmak üzere 7 kişilik (Encümen Üyeleri Mustafa Dinçoğlu, Veysel Akbağ, 1. Hukuk Müşaviri Fatih Coşkun Kaplan, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı İcra Takip Müdür Vekili Mahmut Yalçın, Ulaşım Planlama ve Raylı Sistemler Daire Başkanlığı Otobüs İşletme Müdür Vekili Ümit Samancıoğlu, Raylı Sistemler Şube Müdürlüğü İşletme Şefi Aykut Çakıroğlu ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığında Bilgisayar Programcısı Eşref Gitmez) bir komisyon oluşturulmuştur.

Gaziantep 4. Noterliğinin 17756 yevmiye numarası ile onaylı Sözleşme eki “Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemi Teknik Şartnamesi”ne göre, Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemi sistem gereksinmelerinin tamamı (bilgisayar, donanım, yazılım) işletici tarafından temin edileceği, idareden her hangi bir hak talebinden bulunulmayacağı, 10 yıl sonra Gaziantep Büyükşehir Belediyesine karşılıksız olarak devredileceği, devir öncesi sistemin revize edilerek işletici tarafından revize edilen sistemin garanti edileceği hüküm altına alınmıştır.

Sözleşme hükümleri doğrultusunda, Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sisteminin devir alınması ve sürdürülebilir şekilde sağlıklı olarak çalışmasının sağlanması, yazılım ve donanımsal teknolojik alt yapısının revize edilmesi ve mali durum ile kart bakiyeleri hesabının tespiti çalışmaları değerlendirilmesi bütün olarak ele alınmıştır.

Ayrıca, 22.06.2016 tarih ve 824 sayılı Encümen Kararı ile Akıllı Kart Sisteminin ihale süresinin 20.06.2016 tarihinde bitecek olması nedeniyle 9 kişiden müteşekkil bir devir ve kabul komisyonu oluşturulmuştur. Bu komisyon, çalışmalarına devam etmektedir.

Diğer taraftan, 10 yıllık işletme süresinin nihayetinde veri tabanını da içeren kapsamlı bir bilgi teknolojileri denetiminin yapılmasının yerinde olacağı da idaremizce değerlendirilmiştir. Bilindiği gibi Bilgi Teknolojileri Denetimi, uzmanlık gerektiren ve yetkinliği alınan sertifikalar ile kanıtlanmış BT Denetçileri tarafından yapılması gereken bir denetimdir. Bu nedenle sözleşmenin 4.maddesinde yer alan “Akıllı Kart sisteminin devir işlemleri ile ilgili her türlü masraf, vergi, resim ve harç işletmeciye aittir” hükmü ile 10.maddedeki “..... denetçilerin raporu doğrultusunda idarenin fenni şartlara ve sözleşme eklerine göre lüzumlu göreceği hususları Şirket yerine getirmekle görevlidir” hükmüne dayanılarak Bilgi Teknolojileri Denetiminin bir Bağımsız Denetim Firmasına yaptırılmasına

karar verilmiştir.

Bağımsız denetim kuruluşlarının, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu tarafından bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen ortakları yeminli mali müşavirlik ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatını almış meslek mensuplarından oluşan sermaye şirketleri olduğu Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 4.maddesinde belirtilmektedir.

Belediyemiz tarafından E-Kent A.Ş. den bir bağımsız denetim firmasına bilgi teknolojileri denetimi yaptırmasının istenmesi üzerine, E-Kent A. Ş tarafından bağımsız denetim firması olan Sistem Global Danışmanlık Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.ye bilgi teknolojileri denetimi yaptırılmıştır. Bağımsız denetimin tarafları E-Kent A.Ş. ile Belediyemizin meclis kararı ile toplu ulaşım hizmetlerini devrettiği, sermayesine katıldığı şirketi olan Gazi Ulaş A.Ş.dir.

Düzenlenen Bağımsız Denetim Raporu ile toplu ulaşım hizmetlerine ait banka hesabında eksik olduğu tespit edilen 6.085.400,85.- TL, E-Kent A.Ş. tarafından 10.01.2017 tarihinde 101-66133 nolu dekont ile EÜTS banka hesabına havale edilmek suretiyle ödenmiştir. (Bulgu 2 Ek-1)

Ayrıca, Hayvanat Bahçesi Giriş Kapısında bulunan Akıllı Kart işlemlerinden dolayı banka hesabında eksik olduğu tespit edilen 297.847,92.- TL'nin ödenmesi için de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından 17.05.2017 Tarih ve 63436440 sayılı yazı E-Kent A.Ş.ye gönderilmiş olup, tahsilat için gerekli çalışmalar başlatılmıştır. (Bulgu2 Ek-2)

Görüldüğü gibi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi EÜTS'nin denetimi konusunda titiz davranmakta ve kendi personelinin uzmanlık konularını aşan alanlarla ilgili denetimleri de yetkin kuruluşlara yaptırmak suretiyle sistemle ilgili mali kayıplar olmaması için oldukça titiz davranmaktadır.” Demişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu ile ilgili daha önce çalışma yapıldığını ve sistemle ilgili mali kayıplar olmaması için oldukça titiz davranıldığını belirtse de sistem üzerindeki tek denetim bağımsız denetim firmasının denetimidir. Bu bağımsız denetim firması sistemin belediye şirketine devir tarihi olan 20.06.2016 yı baz alarak bir denetim gerçekleştirmiştir. Bu denetim sonucunda ortak banka hesabında olması gereken tutarın büyük çoğunluğunun bu hesapta olmadığını raporlamıştır. Firma denetimi 2014 -2016 tarihleri arasında kapsamaktadır halbu ki akıllı kart sistemi 2006 tarihinde başlamıştır. Dolayısıyla 2006 - 2014

tarihleri arası denetim dışı bırakılmıştır.

Devir tarihi itibari ile banka hesabında bulunması gereken tutarın 8.622.231,35-TL olması gerekirken banka hesabında 2.536.830,50-TL olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla hesapta 6.085.400,85-TL eksiklik olduğu anlaşılmaktadır. Kamu idaresi tarafından ortak hesapta bulunması gereken tutarın neden bu hesapta olmadığı ile ilgili bir çalışma yaptırılmamıştır. Akıllı kart sistemini işleten firma sözleşmeye aykırı olarak ya ortak hesaptan başka bir hesaba para aktarmaktadır ya da bu hesap dışında başka bir hesap kullanmaktadır.

Kamu idaresi ilgili firmanın eksik tutarı hesaplarına yatırdığını belirtse de bu tutarın doğruluğu ile ilgili tarafımızca bir kontrol gerçekleştirilememiştir. Aynı şekilde kamu idaresi ortak hesapta yer alan bu eksikliğin neden kaynaklandığının tespiti için herhangi bir çalışma yaptırmamıştır. Dolayısıyla mali tablolarda yer alan gelir kalemi için güvenilir veri elde edilememiştir. Akıllı kart sisteminin ihale süresi olan 2006 - 2016 tarihleri arasında tüm yönleri ile detaylı olarak incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 3: Muhasebe Gelirler Şube Müdürlüğünde Takip Edilen Faaliyet Alacaklarına İlişkin Tutarlar İle Mali Tablolarda Yer Alan Tutarların Uyumsuzluğu

Muhasebe Gelirler Şube Müdürlüğünde takip edilen faaliyet gelirlerine ilişkin tutarlar ile mali tablolar yer alan tutarların farklı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “12 Faaliyet alacakları” başlıklı 85 inci maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, gelir olarak tahakkuk ettirilen ve bir yıl içinde tahsili öngörülen faaliyet

(2) Faaliyet alacakları niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur. Alacakları ile verilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı

127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı”

denilmektedir.

Dolayısı ile Kurumun gelirleri ile ilgili alacakları, yukarıda yer alan mevzuat doğrultusunda ilgili hesaplarda takip edilmelidir.

11.06.2015 tarihinde muhasebe bilgi sistemini değiştirdiği, bu değişiklik sırasında verilerin aktarılmasında hata yapıldığı, Gelirler Şube Müdürlüğü tarafından verilen faaliyet alacaklarına ile mali tablolarda kayıtlı faaliyet alacaklarının farklı olduğu, buna istinaden kurum tarafından detaylı inceleme başlatıldığı, bu inceleme sırasında Gelirler Şube Müdürlüğü kayıtlarındaki kişi kartlarındaki faaliyet alacakların toplamı ile mali tablolardaki kayıtlar karşılaştırılmış, inceleme sonucunda bazı kişilerin alacaklarının mali tablolarda eksik kaydedildiği, bazı kişilerin borcunun ise fazla kaydedildiği anlaşılmıştır. Başka bir deyişle kurumun faaliyet alacaklarında kişi bazında 4.156.651,86-TL eksik tahakkuk yapıldığı, 3.786.168,25-TL ise fazla tahakkuk olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak kişi kartlarındaki alacaklar ile mali tablolardaki kayıtların karşılaştırılması neticesinde Mizanda yer alan 12 Faaliyet Alacakları hesaplarında kişi bazında 4.156.651,86-TL eksik tahakkuk ve 3.786.168,25-TL ise fazla tahakkuk olduğu, toplamda 7.942.820,11-TL hata yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle kurumuzca daha önce kullanılan programdan yeni programa devir yapılırken devir işlemlerinin sağlıklı ve tam olarak yapılamadığını ve sorunun yeni kullanılan program tarafından da giderilemediğini, dolayısıyla kurumun muhasebe kayıtlarında bazı faaliyet alacaklarının fazla bazılarının ise eksik kayıt edildiğinin anlaşılması üzerine, kurumca destek alınan üçüncü bir programla hataların giderilmesi için gereken çalışmalar yaptırıldığını; bunun sonucunda kurum tarafından daha önce kullanılan programdan aktarılması gereken tutarların doğruluğunun sağlandığını belirtilmişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; bulgu konusu işlemin sistem değişikliğinden kaynaklandığını ve bu durumun düzeltildiğini belirtse de bulguda tespit edilen hususlara ilişkin yapılacak işlemler 2017 yılında gerçekleşeceği için bulguda bahsedilen hatalar 2016 yılı mali

tablolarını etkilemiş ve 12 Faaliyet Alacakları hesaplarında kişi bazında 4.156.651,86-TL eksik tahakkuk ve 3.786.168,25-TL ise fazla tahakkuk olduğu, toplamda 7.942.820,11-TL hata yapılmasına yol açmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Muhasebe kayıtlarının Yapıldığı ve Muhasebe Raporlarının Oluşturulduğu Programda Aksaklıkların Bulunması

Kurum tarafından 2006 yılından bu yana kullanılmakta olan programdan vazgeçilerek, 11.06.2015 tarihinden itibaren yeni bir program kullanılmaya başlanılmıştır. Devir sırasında; eski programdan yeni programa yapılan veri aktarımları tam olarak tamamlanamadığı gibi veri aktarımlarının sağlıklı ve doğru olmadığı da anlaşılmaktadır.

2016 yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucu aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

2015 yılının dönem sonu işlemleri yapılamadığından 2016 yılı işlemlerine başlanılamamıştır. Bu durum üzerine sistem üzerinde yapılamayan dönem sonu işlemleri manuel olarak yapılmıştır. Sonuç olarak 2015 yılının kapanış işlemleri muhasebe sistemi üzerinden yapılamamıştır.

Yeni kullanılan programın tahakkuk aktarım raporu incelendiğinde, 11.06.2015 tarihinde eski programa aktarımı yapılan gelir tahakkuklarının hatalı olduğu görülmüştür. Bu tespit üzerine kurum üçüncü bir programdan destek almıştır. Destek alınan üçüncü programda, kurumun 15.294 mükellefinden olan faaliyet alacakları ayrıntılı olarak incelenmiş ve eski programdan yeni programa 4.156.651,86 TL eksik tutarda tahakkuk aktarıldığı ve 3.786.168,25 TL fazla tutarda tahakkuk aktarımı yapıldığı görülmüştür.

Devir işlemlerinin sağlıklı ve tam olarak yapılamayışından kaynaklanan ve Kamu Bilgi Sistemi (KBS) üzerinden Maliye Bakanlığı'na gönderilen mizanların da cezalı duruma düşmemek adına, hatalı olarak gönderildiği anlaşılmıştır. Mevzuatlar ile belirlenmiş olan hesap planlarının dışına çıkılması sonucunda kurumun Muhasebat Genel Müdürlüğü'ne KBS üzerinden göndermiş olduğu aylık verilerde 2016 yılı Ocak ayından beri hatalar olduğu anlaşılmış Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 2016 yılı içerisinde yapmış olduğu denetimler sonucunda da KBS ile yeni programın mizanları arasında fark olduğu denetim raporu ile kuruma bildirilmiştir.

02.03.2017 tarihine kadar yeni programdan 2016 mali yılı muhasebe dönem sonu işlemlerine başlanılamamış olup tarafımıza kurumun 2016 yılı mali tabloları verilememiştir. Destek alınan üçüncü program üzerinden 2016 mali yılı muhasebe dönem sonu ve

devir işlemleri tamamlanmış ve bu programdan alınan veriler esas alınarak 2016 yılı mali tabloları tarafımıza verilmiştir.

Kurum mali işlemlerini 5018 sayılı KMYKK (Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu) ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun’un 49 ve 80 inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin (GYMY) “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer

almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310 uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu, 311 inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu, 312 nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313 üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu, 314-316 ncı maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği, 327 nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Muhasebe biriminin kullandığı program değişikliğinden dolayı yeni programda sıkıntılar yaşanınca üçüncü bir programdan destek alınmıştır. Kurum aynı anda iki farklı program kullanmak durumunda kalmıştır. Eski programdan veri aktarılırken bazı verilerin bir şekilde aktarılmaması ve bu iki program arasında tutarsızlık bulunması mali tabloların doğruluğunu etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; “1 - 2015 Yılı dönem sonu işlemleri kurum tarafından kullanılan yeni program üzerinden otomatik olarak yapılması gereken yılsonu kapanış işlemleri yazılımsal hatadan dolayı otomatik olarak yapılamamış, işlemlerin aksamaması için programa manuel olarak giriş yapılarak herhangi bir aksaklığa mahal verilmeden 2015 yılsonu kapanış işlemleri yapılarak ilgili dönem kapatılmıştır. Devir işlemleri aynı şekilde manuel olarak yapılarak 2016 yılı işlemleri başlatılmıştır.

2 - Devir işlemlerinin sağlıklı ve tam olarak yapılamayışından kaynaklanan ve yeni sistem tarafından giderilemeyen hatalı aktarım nedeniyle fazla veya eksik aktarıldığı ilgili

firmanın tarafımıza sunmuş olduğu raporla tespit edilen fazla ve eksik tahakkukların olması dolayısıyla, kurumumuzca hizmet alımı ile destek alınan üçüncü bir programla kurumun eski programının verileri ile yeni programın verileri yeniden aktarılarak, hataların giderilmesi için gereken çalışmalar yaptırılmış olup; eski programdan aktarılması gereken tutarların doğruluğu sağlanmıştır.

3 - Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 2016 yılı denetim raporunda tespit ettiği teknik ve yazılımsal hatalarla ilgili program yöneticilerine bildirilmiş olup, gerekli düzeltmelerin yapılması için çalışmalar başlatılmış, 2016 Aralık sonu itibariyle söz konusu KBS'ye gönderilen mizan hataları düzeltilmiştir. Maliye Bakanlığında muafiyet alınarak, 2016 Aralık Ayı Mizanı, düzeltilmiş olarak, KBS sistemine yeniden girilmiş olup; bu tarihten itibaren sorunsuz bir şekilde KBS'ye mizanlar gönderilmektedir.

4 - Destek alınan üçüncü program üzerinden 2016 mali yılı muhasebe yılsonu ve devir işlemleri tamamlanmış ve bu programdan alınan veriler doğrultusunda düzenlenen Yönetim Dönemi Hesabı, denetim sırasında, tarafınıza verilmiştir. Ayrıca, tespit edilen hataların giderilerek veri tutarlılığın sağlanması dolayısıyla, destek alınan üçüncü programdan verilerin doğru ve eksiksiz bir şekilde 2017 yılına aktarılması için kurum tarafından kullanılan yeni programın yöneticilerine gerekli uyarılar yapılmış olup, aksaklıkların giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Sonuç olarak veri aktarımının hatalı olmasından kaynaklanan iki program arasındaki veri tutarsızlıkları ve devir hataları destek alınan üçüncü programla giderilerek mali tabloların doğruluğunun sağlanmasına özen gösterilmiştir." Demişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta sistemdeki hataların kurumun kullandığı programın değişmesinden kaynaklandığı ve bu durumun üçüncü bir programdan alınan destekle çözüldüğü belirtilmiştir.

Kamu idaresi 2015 yılı Haziran ayında kullandığı programı değiştirmiş fakat kullanılan yeni programın uygulamasında sorunlar yaşanmıştır.

2015 yılı kapanış kayıtları program tarafından yapılamadığından bu kayıtlar kurumun muhasebe birimi tarafından manuel olarak yapılmıştır. Dolayısıyla 2016 yılının açılış kayıtları da manuel olarak yapılmıştır. 2015 yılından 2016 yılına devir kayıtları kurumun kullandığı program tarafından yapılamadığından 2016 yılı açılış hesaplarının doğruluğu tarafımızca program üzerinden doğrulanamamıştır.

Eski programdan yeni programa geçilirken verilerin devredilmesi sırasında yeni programın yazılım sisteminden kaynaklanan hatalar yapılmıştır. Devirler sağlıklı ve tam olarak yapılamamıştır. Örneğin faaliyet alacaklarının aktarılması sırasında 4.156.651,86-TL eksik tutarda tahakkuk aktarıldığı ve 3.786.168,25-TL fazla tutarda tahakkuk aktarımı yapıldığı görülmüştür. Hatalı aktarımlar denetim yılımız olan 2016 yılında düzeltilmemiştir. 2016 yılından sonra yeni bir programdan yardım alınarak bu kayıtlar düzeltmeye çalışılmıştır. Kurum aynı anda iki program kullanmak zorunda kalmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin (GYMY) "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde; *"Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir."* hükmü yer almaktadır.

Kamu idaresinin hesap ve işlemlerin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin (GYMY) "Amaç" başlıklı 1 inci maddesine uygun olmadığı düşünülmektedir. Kurumun kullandığı muhasebe sisteminin ilk kayıttan raporlamaya kadar teşkil etmesi gerekmektedir. Dışarıdan manuel olarak yapılacak müdahaleler veya başka bir programın kullanılması sistemin güvenilirliğini zedelemektedir. Kamu idaresi program değişikliği sırasında aktarılması gereken veriler tam ve sağlıklı şekilde aktarılmamıştır. Hem 2015 hem de 2016 yılının kapanış kayıtları yeni programda gerçekleştirilememiştir. 2016 yılının kapanış kayıtları hizmet alımı yoluyla başka bir program vasıtasıyla yapılmıştır. 2016 yılı Yönetim Dönemi Hesabı mevzuatta belirtilen süre zarfında verilememiştir.

Kamu idaresinin aynı anda iki program kullanması, kurumun kapanış kayıtlarının sağlıklı olarak yapılması, kurumun eski programından veri aktarımının sağlıklı ve tam olarak yapılması ve kurumun 2016 yılında Kamu Bilgi Sistemi (KBS) üzerinden Maliye Bakanlığı'na gönderilen mizanların hatalı olması mali tabloların doğruluğunu etkilemektedir.

BULGU 2: İller Bankasından Proje Kredisi Alınarak Yapılan İşlerin Bütçe Hesaplarında Gösterilmemesi

İdare tarafından İller Bankasından proje kredisi alınarak yapılan işlerin muhasebeleştirilmesinde bütçe hesaplarının kullanılmadığı anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 51 inci maddesinde:

“Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir. Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.” hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 300 Banka Kredileri Hesabı Başlıklı 233 üncü maddesinde İller Bankasından alınan kredilerinin nasıl muhasebeleştirileceği gösterilmiştir. Buna göre İller Bankasından alınan borçlara karşılık İller Bankasınca kurum paylarından mahsubu yapılan tutarlardan anapara tutarı bu hesaba borç, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630-Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, paylardan borç mahsubu yapıldıktan sonra gönderilen tutar 102- Banka Hesabına borç, o ayki toplam kurum payı 600- Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, kurum payı toplamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Aynı Yönetmeliğin “400 Banka kredileri hesabı” başlıklı 302 nci maddesinde;

“İller Bankasından alınan borç tutarlarından vadesi bir yıldan az olan tutarlar 300-Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 300-Banka Kredileri Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “830 Bütçe Giderleri Hesabı” başlıklı 335 inci maddesinde:

“Bu hesap, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılır.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki hükümlere göre; İller Bankasından alınan kredilerin faizleri kurumun iller bankası payından kesilmektedir. Kurum bu kesintileri kayıtlara alınırken şu kayıt yapılmaktadır.

102	Bankalar Hesabı	XXX	
381	Gider tahakkukları Hesabı	XXX	
600	Gelirler Hesabı		XXX
800	Bütçe Gelirleri Hesabı		XXX

Kurumun yapması gereken kayıt şu şekilde olmalıdır.

102	Bankalar Hesabı	XXX	
381	Gider tahakkukları Hesabı	XXX	
600	Gelirler Hesabı		XXX
800	Bütçe Gelirleri Hesabı		XXX
830	Bütçe giderleri Hesabı	XXX	
835	Gider Yansıtma Hesabı		XXX

İller Bankasından alınan kredilerinin hatalı muhasebeleştirilmesi sonucunda bütçe hesaplarından 830 Bütçe giderleri Hesabının ve 835 Gider Yansıtma Hesabının 33.042.744,85-

TL eksik görünmesine neden olunmuştur. Bu hatalı işlem sonucunda 2016 yılı bütçe kesin hesabında yer alan bütçe giderlerinin eksik görünmesine ve aynı zamanda bütçe uygulama sonuçları tablosunda yer alan gerçekleşen giderin 33.042.744,85-TL eksik gözükmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu doğrultusunda hatalı işlemler düzeltilmiştir. Bundan böyle İller Bankası payları muhasebeleştirilirken gerekli özen ve dikkatin gösterilmesine devam edilecektir." demişlerdir.

Sonuç olarak İller Bankasından alınan kredilerinin hatalı muhasebeleştirilmesi sonucunda bütçe hesaplarından 830 Bütçe giderleri Hesabının ve 835 Gider Yansıtma Hesabının 33.042.744,85-TL eksik görünmesine neden olunmuştur. Bu hatalı işlem sonucunda 2016 yılı bütçe kesin hesabında yer alan bütçe giderlerinin eksik görünmesine ve aynı zamanda bütçe uygulama sonuçları tablosunda yer alan gerçekleşen giderin 33.042.744,85-TL eksik gözükmesine neden olunmuştur.

BULGU 3: Gaziantep Sanat ve Meslek Eğitimi Kursları (GASMEK) Hizmet Alımı Kapsamında Alınan Taşınırların Kaydının Yapılmaması

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan GASMEK hizmet alımı işi kapsamında alınan taşınırların kaydının yapılmamıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinde "*Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır.*

...

Satın alma suretiyle edinilen taşınırların maliyet bedelinin tespitinde, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır. Faturada çeşitli taşınırlar için topluca gösterilmiş giderler olması durumunda, giderler taşınırların alış bedelleri ile orantılı olarak paylaşılır. Taşınırlar faturada kayıtlara esas olacak şekilde çeşitleri itibarıyla ayrı ayrı gösterilir."

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hizmet alım işine ait Teknik Şartnamenin 39 uncu maddesinde; *Yüklenici; iş bitiminde teknik şartnamede belirtilen ve ödemesi hak edişlerde yükleniciye yapılmış olan bütün malzemeler ve demirbaşlar idareye bırakacaktır.*” denilmektedir.

Hizmet alımı kapsamında alınan taşınırların kuruma ait olduğu, işe ait teknik şartnameden anlaşılmaktadır. Her ne kadar işin niteliği hizmet alımı olsa da Kurum, yapılan ihale kapsamında taşınır edinmektedir. Dolayısıyla taşınırların, anılan yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak kaydının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan “Gaziantep Sanat ve Meslek Eğitim Kursları (GASMEK) Hizmet Alım İşi”nde; Taşınır kayıtları belediyemizin hali hazırda kullanımında olan Flexcity Universal Bilgi Teknolojileri programına ihale başlangıcıyla yapılmış fakat sistem değişikliğiyle Olgu Bilgi Sistemleri adlı programa geçiş sürecinde taşınır kayıtlarının aktarılması ve yeni system üzerinden kayıtların yapılmasında sıkıntı yaşanmış daha sonra yeni sistem üzerinden taşınır kayıtlarının aktarımı yapılarak aylık hakedişler bazında devam edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi gereğince ihale başlangıcından itibaren Teknik Şartnamenin 39 uncu maddesince tüm taşınır kayıtları sistem dahilinde aylık hakedişlerle birlikte kayda alınmıştır." demişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından her ne şekilde elde edinilirse edilsin taşınırların kaydında Taşınır Mal Yönetmeliği'ne uygun olarak kayıt edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: 5393 sayılı Belediye Kanunu Hükümlerine Göre Borçlanma Sınırının Aşılması ve Borçlanma İçin İçişleri Bakanlığından İzin Alınmaması

Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu ve en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 aylı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde yüzde onunu geçen iç borçlanma için İçişleri Bakanlığının onayı alınmamıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Borçlanma” başlıklı 68 inci maddesinde;

“ ...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapabilir.

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır.” denilmektedir.

A - Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu’nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu anlaşılmaktadır.

Belediyenin 2015 yılı sonu bütçe geliri olan 637.309.201,98-TL’ye, % 5,58’lik yeniden değerlendirme oranı uygulandığında bu tutar 672.871.055,45-TL olmaktadır. Belediye Kanunu büyükşehir belediyeleri için borç tavan tutarını hesaplanan bu tutarın 1,5 katı olarak öngörmüştür. Dolayısıyla Gaziantep Büyükşehir Belediyesi için borç stok tavan tutarı 1.009.306.583,18-TL olmaktadır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin 2016 yılı sonu itibariyle bilançosuna göre 1.527.481.178,76-TL borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stokunun, anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının üzerinde olduğu görülmektedir.

B – Kurumun, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde yüzde onunu geçen iç borçlanma için İçişleri Bakanlığının onayı alınmamıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi için azami borç stok tutarı ve yapılan borçlanmaların, 5393 sayılı Belediye Kanununun 68. Maddesi çerçevesinde incelenmesi neticesinde;

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılı kesinleşmiş bütçe geliri 637.309.201,98 TL'dir. 2015 yılı yeniden değerlendirme oranının % 5,58 olması nedeniyle yeniden değerlendirme oranında artırılan 2015 yılı bütçe geliri 672.871.055,45 TL'dir. Belediye Kanunu'na göre bu tutarın %10'u olan 67.287.105,54 TL üzeri borçlanmalarda İçişleri Bakanlığının izninin alınması gerekmektedir.

Kurum tarafından 2016 yılı içerisinde 318.000.000,00-TL'lik borçlanma için meclis kararı alındığı ve bu tutar için İçişleri Bakanlığı'ndan izin alındığı anlaşılmaktadır.

2016 yılında kurumun toplam 585.518.716,07-TL borçlandığı, İçişleri Bakanlığı'ndan alınan 318.000.000,00-TL borçlanma izninin 267.518.716,07-TL üzerinde olduğu ve bu tutarın, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde yüzde onu olan 100.930.658,32-TL'yi aştığı anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla 267.518.716,07-TL tutarındaki kredi için mevzuata aykırı olarak İçişleri Bakanlığında izin alınmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “A-) Bulguda, Kurumun borç stokunun 5393 Sayılı Belediye Kanununda belirtilen sınırın üzerinde olduğu belirtilmiş ise de; Yapılan inceleme ve araştırma sonucunda; Büyükşehir Belediyemizin 2016 yılına ait borçlanma sınırı hesaplamasının, 5393 Sayılı Belediye Kanunu' nun 68 inci maddesinin (d) bendindeki “Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 Sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır...” amir hüküm doğrultusunda yapıldığı; ancak, büyükşehir belediyemiz için bağlı kuruluş ve belediye şirketlerinin de dahil edilerek hesaplama yapıldığı anlaşılmış olup; kanundaki “ve” bağlacının yorumlanma farkından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

İlgili kanun maddesinin sehven farklı yorumlanmasından kaynaklanarak ve 2016 yılının başında yapılmış bulunan hesaplama sonucu büyükşehir belediyemizin borçlanma sınırı ekli tabloda görüleceği üzere, 1.947.079.466,97 TL olarak belirlenmiş olup; bu kapsamda mevcut

borç stoku da bağlı kuruluş ve belediye şirketleri toplamı alınmak suretiyle ve 2015 yılından 2016 yılına devreden 1.278.705.564,89 TL borç miktarları dikkate alınarak bulunmuştur.

Bu kapsamda 2016 yılında yapılabilecek borçlanma tutarının da $1.947.079.466,97 - 1.278.705.564,89 = 668.373.902,08$ TL olduğu kabul edilerek, bu tutarın altında borçlanıldığı ve yapılan bu hesaplamanın kanun maddesinin farklı yorumlanmasından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Bundan böyle bulgu konusu işlemle ilgili olarak azami dikkatin ve özenin gösterilmesi sağlanacaktır.

B-) Bulguda, Kurumun, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde yüzde onunu geçen iç borçlanma İçin İçişleri Bakanlığının onayı alınmadığı belirtilmiştir.

Ancak, 2016 yılı borçlanma sınırı olarak hesaplanmış bulunan 1.947.079.466,97 TL tutarın % 10' u olan 194.707.946,69 TL tutara kadar İçişleri Bakanlığı' nın iznine gerek olmadığı düşünüldüğünden bu tutar için herhangi bir izin alınmamış olup; bu tutarın üzerindeki borçlanmalar için İçişleri Bakanlığından izin alınmıştır. Bu kapsamda alınan 318.000.000, 00 TL borçlanma izni denetim esnasında tarafınıza ibraz edilmiş olup; iller bankasından proje karşılığı alınan diğer borçlanmalar için ise İçişleri Bakanlığından izin alınması gerekmediği düşünüldüğünden ayrıca izin alınmadığı anlaşılmıştır.

Bundan böyle bulgu konusu işlemle ilgili olarak azami dikkatin ve özenin gösterilmesi sağlanacaktır." Demişlerdir.

Sonuç olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrası (d) bendinde;

"Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır." denilmektedir.

Bu madde hükmünden de anlaşılacağı üzere belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketleri için ayrı ayrı bir borçlanma limite konuşmuştur. Kamu idaresinin uyulması, bağlı idaresi ve şirketlerinden bağımsız kanunda belirtilen borçlanma limitine uyması gerekmektedir.

Kurumun, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 aylı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde yüzde onunu geçen iç borçlanma için İçişleri Bakanlığının onayı alınması gerekmektedir.

BULGU 5: Belediyenin Şirketine Devrettiği İşletmelerini Şirketin İhalesiz Üçüncü Kişilere Kiraya Vermesi ve Belediyenin Taşınmazlarını Takip Etmemesi

Belediyenin, mülkiyetinde bulunan işletmelerden bazılarını belediye şirketi olan GAZİBEL A.Ş.'ye devrettiği ve GAZİBEL A.Ş.'nin de 5216 sayılı kanununun 26 ncı maddesine aykırı olarak kendisine devredilmiş bu işletmeleri ihale yapmaksızın üçüncü kişilere kiraladığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları*" başlıklı 15 inci maddesinin "h" bendinde belediyelerin tahsis edebilme yetkisi belirtilmiştir. "*Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.*"

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "*Şirket Kurulması*" başlıklı 26 ncı maddesinin de "*Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler. Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.*" denilmek suretiyle büyükşehir belediyelerinin şirket kurabileceği ve bu şirketlerine belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletmelerini devredebileceği belirtilmiştir. Fakat aynı maddenin son cümlesinde ise belediye şirketlerince bu yerlerin üçüncü kişilere 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilmek suretiyle devredilebileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki kanun hükümleri incelendiğinde; Devlet İhale Kanunu hükümleri

uygulanmaksızın büyükşehir belediyeleri % 50 sinden fazla hissesine sahip olduğu belediye şirketlerine sahip olduğu taşınmazlarını devredebilecektir. Ancak; belediye şirketlerinin devraldıkları bu taşınmazları üçüncü kişilere devretmek istemeleri halinde (kiraya vermek gibi) belediye şirketlerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri doğrultusunda hareket etmeleri gerekmektedir. Büyükşehir belediyesi tarafından belediye şirketlerine devredilen 74 adet taşınmazın ilgili şirketler tarafından üçüncü kişilere devrinde 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu idaresi tarafından belediye şirketine tahsis edilen 74 adet taşınmazın içerisindeki mevcut kiracıları ile tahsis edilmesine bağlı olarak, şirket yönetim kurulu kararı alarak hali hazırda içerisinde kiracı olan bu yerlerin mevcut kiracıları ile direk kira sözleşmesi imzalanmış ve yapılan sözleşmelerin bitim tarihlerinde ise 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre kiraya verileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi, tarafından belediye şirketlerine devredilen taşınmazların ilgili şirketler tarafından üçüncü kişilere devrinde 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

BULGU 6: Yevmiye Numaralarının Birbirini Takip Etmemesi ve İşlem İçermeyen Boş Yevmiyelerin Olması

Yevmiye numaralarının yevmiye defterinde müteselsil olarak yer almayı arada atlamaların olduğu görülmüştür.

Yevmiye defterinde yevmiye numaraları 1 den başlayıp 20932 ile bitmektedir. Ancak arada 1795 yevmiyede herhangi bir işlem olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin 1 inci ve 4 üncü fıkrasında;

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistimli bir şekilde dağıtılır.

...

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen

işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)“den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.” denilmektedir.

Ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri birbirlerini takip eden yevmiye numaraları ile numaralandırıldığından sayı atlamaması ve ardışık olarak birbirini takip etmesi gerekmektedir. Müteselsil olmayan yevmiye numarası eksik ya da kayıp evrak durumuna yol açabilecektir. Bu nedenle yevmiye numaralarının atlamadan, ardışık olarak muhasebe belgelerine verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle Sistem değişikliği dolayısıyla, 2015 yılı yılsonu işlemlerinin sistem üzerinden yapılması için çalışmaların uzun sürmesi ve 2016 yılına devir işlemlerinin gecikmesi nedeniyle 2016 yılı işlemlerinin aksatılmadan zamanında yapılmasının sağlanması amacıyla taşınır düzeltmeleri, devir işlemleri ve diğer ay sonlarında yapılacak işlemler için zorunlu olarak, muhtelif tarihlerde, boş bırakılan yevmiyeler olduğu ve daha sonra geriye dönük işlem yapılamadığından bu boş yevmiyelerin kullanılmadığı anlaşılmış olup; bundan böyle işlemlerin sistem üzerinden zamanında yapılmasının sağlanmasına ve hiçbir şekilde boş yevmiye bırakılmamasına azami dikkat ve özenin gösterilmesinin sağlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek bundan sonraki işlemlerde atlayan yevmiye kaydı konusunda mevzuata uygun hareket edileceği belirtildiğinden 2017 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 7: Taşınmazların Devlet İhale Kanunu’na Aykırı Olarak Pazarlık Usulü ile Kiraya Verilmesi

Kira dosyalarında yapılan incelemeler neticesinde; otopark ve piknik alanı (Alleben Göleti) olarak kullanılması için 10 yıllığına kiraya verilen taşınmazların, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51(g) maddesi uyarınca pazarlık usulü ile kiraya verdiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde belediyelerin kira işlemlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

Kanunu'nun 36 ncı maddesinde "Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır. Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir."

Pazarlık usulüyle yapılacak işler başlıklı 51 inci maddesinin g fıkrasında ise "Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi," hükümleri yer almaktadır.

Nitekim Danıştay 13 üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararında; "Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların "devletin özel mülkü" ve "devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı Yasa'nın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu" hususu hüküm altına alınmıştır.

Kurum tarafından kiraya verilen taşınmazların, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırı olarak pazarlık usulü ile kiraya vermesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan böyle yapılacak olan kiralamalarda bulguda belirtilen husus dikkate alınacaktır." demişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi taşınmazların kiralanmasında Devlet İhale Kanunu'nun 51-g (Pazarlık Usulu) maddesine göre işlem yapmaması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 8: Kuruma Ait Taşınmazların Kanuna Aykırı Olarak Kişilere Tahsis Edilmesi

Mülkiyeti Belediyeye ait Fidanlık Mahallesi 4962 ada 2 parsel numaralı taşınmaz üzerindeki Balık Pazarı olarak kullanılan dükkanlar, 12.05.2008 tarihli ve 260 sayılı meclis kararıyla gerçek kişilere tahsis edildiği, taşınmaz tahsis edilen kişilerin tahsis haklarının tamamını veya belli bir kısmını 3. kişilere devrettiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18 inci maddesinin (e) fıkrasında; *“Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.”*

Aynı Kanununun Diğer kuruluşlarla ilişkiler başlıklı 75 inci maddesinin d fıkrasında; *“Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.”*

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan kanun hükmünden anlaşılacağı üzere, belediyeler; kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına belediye meclis kararı ile tahsis edebilirler. Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşları dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere tahsis işlemi gerçekleştirilemez.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'a göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümlerine aykırı olarak tahsis edilen ve encümen kararıyla tahsis (kira) ücretleri belirlenen işyerlerinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak kiralama işlemi yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili bulguda bahsi geçen Balık Pazarında bulunan dükkanlar 2006 yılında Belediyemiz tarafından yıkılmış olup yeni yapılan yerde mağduriyet yaşanmaması adına 2006 yılındaki kiracılara 12.05.2008 tarih 260 sayılı Meclis Kararı ile tahsis edilmiştir.

Bulgu üzerine gerekli çalışmalar yapılarak ilgili dükkanların usulünce kiralanması için gereken yapılacaktır." demişlerdir.

Sonuç olarak Mevzuat hükümlerine aykırı olarak tahsis edilen ve encümen kararıyla tahsis (kira) ücretleri belirlenen işyerlerinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak kiralama işlemi yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 9: İhale Kapsamında Kiralanması Gereken Taşınmazların İhalesiz Kiraya Verilmesi

Belediye taşınmazlarının 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiralanmadığı görülmüştür.

01.01.1984 tarihinde yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'a göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un 64'üncü maddesinde kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresinin, on yıldan çok olamayacağı, ancak bazı hususi durumlarda bu sınırın aşılabileceği belirtilmiştir.

Belediye şirketlerinin taşınmaz kira ve satış işlemlerinde 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabidir. Ancak 2886 Sayılı Kanunu'na tabi olmamasının tek istisnası Büyükşehir belediyeleri kapsamındaki şirketlere aittir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun "Şirket Kurulması" başlıklı 26'ncı maddesine göre;

“Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir”.

Düzenlemeye göre; büyükşehir belediye meclisince belirlenen süre ve bedel ile Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaksızın büyükşehir belediyesince belediyenin % 50 sinden fazlasına sahip olduğu belediye şirketlerine belediye taşınmazları devredilebilecektir.

Kanun koyucu belediyenin ancak hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini şirketlerine devredebileceğini öngörmektedir. Büyükşehir Belediyesi'nce yukarıdaki düzenlemeye aykırı devirler yapılmış ve dükkan, işyerleri, bungalov evleri, kafe, restoran, giriş çıkış kapıları ve hamam gibi 67 tane taşınmazın işletme hakkı, ihale edilmeksizin belediye şirketlerince verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili bulguda bahsi geçen 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 26. Maddesi gereği Belediyemiz şirketlerine yapılan işletme devirleri vardır.

İdare tarafından yapılan işletme devirlerinde işletmelerin kanun kapsamına giren hafriyat sahası, toplu ulaşım hizmetleri, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçeleri sınıfında değerlendirildiğinden işletme devirleri bu şekilde yapılmıştır.

Belediyemiz şirketlerine bundan böyle yapılacak olan işletme devirlerinde bulguda belirtilen hususlar dikkate alınacaktır." demişlerdir.

Sonuç olarak Kamu idaresi yürürlükteki mevzuata göre ancak hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini şirketlerine ihalesiz olarak devredebilir. Bunların dışında kalan taşınmazların işletme hakkı ancak ihale ile devredilebilir.

BULGU 10: İhale Kanunda Belirtilen Özel Haller İçin Kullanılması Gereken Pazarlık Usulünün (21/B) Süreklilik Arz Etmesi ve Bütün İhalelere Aynı Firmaların Davet Edilmesi

Hizmet alım ihalelerinde, pazarlık usulünün kanunda belirtilen ivedilik ve idare tarafından önceden öngörülemeyen özel durumlar için kullanılmasının gerekmesine rağmen, Kurum tarafından yapılan personele dayalı hizmet alım ihalelerinde süreklilik arz edecek şekilde kullanıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanununun 18'inci maddesinde, idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde uygulanacak ihale usulleri;

a) Açık ihale usulü.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü.

c) Pazarlık usulü. şeklinde sıralanmıştır.

Aynı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir. ..." denilmektedir.

Kanunun "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin (b) bendinde de;

"Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması. ..." hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda 10.9.2014 tarihinde

6552 sayılı Torba Yasa ile yapılan düzenlemede Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, işin niteliğinden veya süresinden kaynaklanan zorunlu hâllerde bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabileceği hükme bağlanmıştır.

Görüleceği üzere, 4734 sayılı Kanuna göre açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usuller olup, pazarlık usulü belli koşulların gerçekleşmesi halinde kullanılabilir.

Yapılan ihalelerde pazarlık usulünün kullanılmasına rağmen, Kamu İhale Kanununun 21-(b) maddesinde belirtilen doğal afet, salgın hastalık, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların meydana gelmediği ve pazarlık usulünün süreklilik arz edecek şekilde kullanıldığı görülmüştür.

Ayrıca, ihalelere belediye şirketleri ve belediye ihalelerinin çoğunluğunu da alan (K) şirketinin çağrıldığı ve bunlarla ihale yapıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak;

a) İşlerin, İdare tarafından öngörülemez, olağan dışı, anormal nitelikte ve İdarenin iradesinden bağımsız olarak gerçekleşmiş olmadığı,

b) Yapılan uygulamayla, açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün, temel usul olmaktan çıkarıldığı ve pazarlık usulünün genel bir uygulama haline getirildiği,

c) Bu şekilde, ihalelerde, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin ihlal edildiği,

anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığının bünyesinde yapılan sorguya konu işlerle ilgili açıklama aşağıdaki gibidir :

a)- Birinci olarak 21-b ihalesi yapılmasının sebep ve gerekçesi;

Daire başkanlığımızca ilk olarak 22.10.2015 tarihinde 2015/122690 ve 2015/122689 ihale kayıt nolu ile iki adet 37 aylık hizmet alımı ihalesi yapılmış ve bu ihaleler 01.01.2016 itibari ile asgari ücretin 1300 TL olarak uygulanacağına resmi gazetede yayımlanması üzerine yaklaşık maliyet ödenek yetersizliğine sebep olacağı için 11.11.2015 tarihli yazımız ile iptal edilmiştir. Yeni bir açık ihalenin, devam eden ihalelerin bitim tarihi olan 31.12.2015 tarihine kadar yetişmeyeceği anlaşıldığından 07.12.2015 tarihli yazımızla 21- b ihale oluru alınarak 2 adet 5 aylık 21-b ihalesi yapılmıştır.

b)- İkinci olarak 21-b ihale yapılmasının sebep ve gerekçesi

Hükümet tarafından açıklanan kamudaki taşeron işçilerin kadroya alınması sürecinin tam olarak bilinmemesi sebebi ile açık ihale yapılamayıp kadroya alınma süreci netleşinceye kadar 6 aylık 21-b ihalesi yapılmıştır.

c)- Üçüncü olarak 21-b ihalesi yapılmasının sebep ve gerekçesi

Daire başkanlığımız 13.10.2016 tarihinde 2016/356539 - 2016/357016 ve 2016/356555 ihale kayıt nolu 3 farklı açık ihale çıkmış olup bunlardan 2016/356539-2016/357016 ihale kayıt nolu ihaleler yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanması sonucu iptal edilerek 3 aylık 21-b ihalesi yapılmıştır. 2016/356555 ihale kayıt nolu ihale ise isteklilerden KİK'e yapılan şikayet sonucunda ihale sürecinin uzaması nedeni 3 aylık 21-b usulü ihale yapılmıştır. Nitekim 3 aylık 21- b ihaleleri sonrasında daire başkanlığımız tarafından 1 adet 35 aylık, 2 adet 32 aylık açık ihale yapılmıştır. Eklerde sunulan ön izin belgelerimizden de anlaşılacağı üzere yapılan 21- b usulü ihaleler genel bir uygulama olmayıp idarenin ön görmediği sebeplerden dolayı yapılmıştır." demişlerdir.

Sonuç olarak İdare tarafından verilen cevapta Fen İşleri Daire Başkanlığı ve İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı'nın yaptığı ihaleler için açıklama yapılmıştır. Fen işleri Daire Başkanlığının pazarlık usulü ile ihaleler Kanunda belirtilen ivedilik ve idare tarafından önceden öngörülemeyen özel durumlar kapsamına girdiğinden bu ihaleler bulgu konusu edilmemiştir.

Bulgumuzda hizmet alım ihalelerinde, pazarlık usulünün kanunda belirtilen ivedilik ve idare tarafından önceden öngörülemeyen özel durumlar için kullanılmasının gerekmesine

rağmen, Kurum tarafından yapılan personele dayalı hizmet alım ihalelerinde süreklilik arz edecek şekilde kullanıldığı görüldüğü belirtilmiştir. Kamu idaresi cevabında 2016 yılı için asgari ücretin belli olmaması, taşeron sistemindeki belirsizlik, yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanması ve ihalenin iptal edilmesi nedeniyle pazarlık usulünün tercih edildiğini belirtmişlerdir.

Kamu idaresinin hizmet alım ihaleleri incelendiğinde belirli hizmet alım ihalelerinin Kanunda belirtilen ihale usulleri ile ihale yapılması için yeterli süre olması rağmen ve Kanunda Pazarlık Usulü ile ihaleye çıkabilme şartları oluşmamasına rağmen bu usulle ihaleye çıkmıştır. Örneğin Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığının yaptığı Park Bahçe Genel Temizlik ve Bakım Hizmet Alım İşi 2015 yılının tamamında pazarlık usulü aynı firmaya yaptırılmış, bu iş 2016 yılında da iki defa pazarlık usulü ile aynı firmaya ihale edilmiştir. Aynı şekilde İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığının yaptığı üç ayrı personel alım işi 2015 yılının sonunda pazarlık usulü ile ihale edilmiştir. Bu ihale kapsamındaki işler 2016 yılında iki defa aynı firmalara pazarlık usulü ile yaptırılmıştır.

Görüldüğü gibi kamu idaresi Kamu İhale Kanunu'nun 21-b maddesinde yer alan Pazarlık usulü koşulları oluşmaksızın bu ihale usulünü kullanmakta ve açık ihale usulünden kaçınarak mevzuata aykırı ihale yapmaktadır. Bu durum; ihalenin temel ilkelerine aykırılık teşkil etmekte ve rekabeti engellemekte ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını engellemektedir. Ayrıca bu yapılan 21-b ihaleler belli şartlar sağlanmadan yapıldığından dolayı ihalesiz iş yapma kapsamındadır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR			
1 - Dönen Varlıklar		307.275.173,79		3 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		130.740.248,12	
10 - Hazır Değerler		96.413.580,72		30 - Kısa Vadeli İç Mali Borçlar		1.886.482,45	
100 - Kasa Hesabı		0,00		300 - Banka Kredileri Hesabı			1.886.482,45
101 - Alınan Çekler Hesabı		0,00		303 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı			0,00
102 - Banka Hesabı		95.794.579,90		304 - Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı			0,00
103 - Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)		-579.671,38		307 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı			0,00
104 - Proje Özel Hesabı		136.853,95		308 - Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı			0,00
105 - Döviz Hesabı		159.592,91		309 - Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı			0,00
106 - Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)		0,00		31 - Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar		0,00	
108 - Diğer Hazır Değerler Hesabı		0,00		310 - Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı			0,00
109 - Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı		902.225,34		32 - Faaliyet Borçları		56.905.679,10	
11 - Menkul Kıymet ve Varlıklar		19.100,00		320 - Bütçe Emanetleri Hesabı			56.905.679,10
110 - Hisse Senetleri Hesabı		0,00		322 - Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı			0,00
111 - Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		0,00		329 - Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı			0,00
112 - Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		19.100,00		33 - Emanet Yabancı Kaynaklar		66.850.253,95	
117 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00		330 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı			18.982.268,38
12 - Faaliyet Alacakları		123.403.157,73		333 - Emanetler Hesabı			47.867.985,57

T.C. Sayıştay Başkanlığı

	120 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		5.582.013,15		34 - Alınan Avanslar		0,00	
	121 - Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		38.899.714,73		340 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00	
	122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		804.268,17		349 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00	
	126 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		2.871.547,40		36 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler		4.997.001,60	
	127 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		75.245.614,28		360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı		2.648.331,95	
13 - Kurum Alacakları		44.443.708,88			361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı		912.437,27	
	132 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		44.443.708,88		362 - Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı		143.928,48	
	137 - Takipteki Kurum Alacakları Hesabı		0,00		363 - Kamu İdareleri Payları Hesabı		1.292.303,90	
	139 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00		368 - Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı		0,00	
14 - Diğer Alacaklar		2.934.656,84			37 - Borç ve Gider Karşılıkları		0,00	
	140 - Kişilerden Alacaklar Hesabı		2.934.656,84		372 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		0,00	
15 - Stoklar		30.880.443,39			379 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00	
	150 - İlk Madde ve Malzeme Hesabı		30.880.443,39		38 - Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		100.831,02	
	153 - Ticari Mallar Hesabı		0,00		380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı		0,00	
	157 - Diğer Stoklar Hesabı		0,00		381 - Gider Tahakkukları Hesabı		100.831,02	
16 - Ön Ödemeler		2.943.140,14			39 - Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00	
	160 - İş Avans ve Kredileri Hesabı		0,00		391 - Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00	
	161 - Personel Avansları Hesabı		0,00		397 - Sayım Fazlaları Hesabı		0,00	
	162 - Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı		2.189.143,32		399 - Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00	
	164 - Akreditifler Hesabı		0,00		4 - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.357.413.848,61		
	165 - Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı		753.996,82		40 - Uzun Vadeli İç Mali Borçlar		1.108.693.922,95	
	166 - Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı		0,00		400 - Banka Kredileri Hesabı		1.096.581.880,15	
	167 - Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı		0,00		403 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı		12.112.042,80	

18 - Gelecek Aylara Ait Giderler		0,00			404 - Tahviller Hesabı		0,00
180 - Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı		0,00			407 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı		0,00
181 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00			408 - Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı		0,00
19 - Diğer Dönen Varlıklar		6.237.386,09			409 - Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı		0,00
190 - Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı			6.237.386,09		41 - Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar		19.810.875,00
191 - İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00			410 - Dış Mali Borçlar Hesabı		19.810.875,00
197 - Sayım Noksanları Hesabı		0,00			42 - Faaliyet Borçları		0,00
198 - Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı		0,00			429 - Diğer Faaliyet Borçları Hesabı		0,00
2 - Duran Varlıklar	3.382.651.534,60				43 - Diğer Borçlar		0,00
21 - Menkul Kıymet ve Varlıklar		0,00			430 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00
217 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00			438 - Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı		0,00
22 - Faaliyet Alacakları		0,00			44 - Alınan Avanslar		0,00
220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		0,00			440 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00
222 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		0,00			449 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
226 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00			47 - Borç ve Gider Karşılıkları		8.450.675,94
227 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		0,00			472 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		8.450.675,94
23 - Kurum Alacakları		162.355.663,01			479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
232 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		162.355.663,01			48 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		220.458.374,72
239 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00			480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı		2.111.150,00
24 - Mali Duran Varlıklar		164.564.514,64			481 - Gider Tahakkukları Hesabı		218.347.224,72
240 - Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		85.000.164,38			49 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		0,00
241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı		86.564.350,26			499 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
247 - Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)		-7.000.000,00			5 - Öz Kaynaklar	2.201.772.611,66	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

25 - Maddi Duran Varlıklar		3.042.407.629,08		50 - Net Değer		1.902.056.996,79	
250 - Arazi ve Arsalar Hesabı		687.577.795,36		500 - Net Değer Hesabı			1.902.056.996,79
251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı		1.987.030.275,56		51 - Değer Hareketleri		0,00	
252 - Binalar Hesabı		276.790.847,05		511 - Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı			0,00
253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı		60.204.324,11		519 - Değer Hareketleri Sonuç Hesabı			0,00
254 - Taşıtlar Hesabı		138.638.926,39		57 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları		338.613.576,53	
255 - Demirbaşlar Hesabı		26.690.266,31		570 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı			338.613.576,53
256 - Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı		0,00		58 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları		-15.057.799,92	
257 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-539.169.462,99		580 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)			-15.057.799,92
258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı		403.565.005,28		59 - Dönem Faaliyet Sonuçları		-23.840.161,74	
259 - Yatırım Avansları Hesabı		1.079.652,01		590 - Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı			0,00
26 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar		12.594.972,74		591 - Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)			-23.840.161,74
260 - Haklar Hesabı		22.975.539,32					
264 - Özel Maliyetler Hesabı		0,00					
268 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-10.380.566,58					
28 - Gelecek Yıllara Ait Giderler		341.995,05					
280 - Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı		341.995,05					
281 - Gelir Tahakkukları Hesabı		0,00					
29 - Diğer Duran Varlıklar		386.760,08					
294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		1.001.822,57					
297 - Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı		271.841,13					
299 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)		-886.903,62					
AKTİF TOPLAMI	3.689.926.708,39			PASİF TOPLAMI	3.689.926.708,39		

T.C. Sayıştay Başkanlığı

9 - Nazım Hesaplar				9 - Nazım Hesaplar			
90 - Ödenek Hesapları		0,00		90 - Ödenek Hesapları		0,00	
900 - Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı			0,00	901 - Bütçe Ödenekleri Hesabı			0,00
906 - Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı			0,00	905 - Ödenekli Giderler Hesabı			0,00
				907 - Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı			0,00
91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları		100.809.095,96		91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları		100.809.095,96	
910 - Alınan Teminat Mektupları Hesabı			99.309.095,96	911 - Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı			99.309.095,96
912 - Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı			1.500.000,00	913 - Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı			1.500.000,00
92 - Taahhüt Hesapları		618.641.143,95		92 - Taahhüt Hesapları		618.641.143,95	
920 - Gider Taahhütleri Hesabı			618.641.143,95	921 - Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı			618.641.143,95
TOPLAM	719.450.239,91			TOPLAM	719.450.239,91		
GENEL TOPLAM	4.409.376.948,30			GENEL TOPLAM	4.409.376.948,30		

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)
	I	II	III	IV				I	II	III	IV		
630	01				Personel Giderleri	59.557.201,89	600	01				Vergi Gelirleri	15.384.607,64
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.929.640,44	600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	72.472.159,11
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	312.452.843,84	600	05				Diğer Gelirler	556.993.978,72
630	04				Faiz Giderleri	172.518.480,06	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	32.020.612,90
630	05				Cari Transferler	42.520.340,20	600	25				Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	21.803,00
630	07				Sermaye Transferleri	1.556.252,00							
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	16.594,91							
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	21.811.928,14							

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	13			Amortisman Giderleri	18.757.958,97														
630	14			İlk Madde ve Malzeme Giderleri	105.208.191,74														
630	25			Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	641.088,34														
630	99			Diğer Giderler	0,06														
GİDERLER TOPLAMI					742.970.520,59											GELİRLER TOPLAMI	719.130.896,29		

													FAALİYET SONUCU (+/-)	-23.839.624,30
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------------------------	-----------------------

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>